

2023-05-31

Beslut

Att: Styrelsen

FI dnr 22-12773
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att True Software EC AB (559112-6346) ska betala en sanktionsavgift på 1 250 000 kronor för underlåtenhet att inom föreskriven tid anmäla transaktion med aktier i Truecaller AB till Finansinspektionen.

(5 kap. 2 § 5 lagen [2016:1306] med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning)

Hur man överklagar, se *bilaga 1*.

Ärendet

True Software EC AB (bolaget) har den 4 november 2021 anmält att det den 8 oktober 2021 avyttrat 18 028 613 aktier à 52 kronor i Truecaller AB (Truecaller). Vid tidpunkten för transaktionen var AA och BB styrelseledamöter i bolaget. AA och BB var samtidigt personer i ledande ställning i Truecaller.

Finansinspektionen har den 4 maj 2022 tagit upp frågan om bolaget åsidosatt sin skyldighet enligt artikel 19 i marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014 (Mar) och om Finansinspektionen därför ska ingripa mot bolaget.

Bolaget har i yttranden anfört i huvudsak följande. Truecallers aktie togs upp till handel på Nasdaq Stockholm (Nasdaq) den 8 oktober 2021. Inför noteringen ingick Truecaller tillsammans med vissa aktieägare, däribland bolaget, ett avtal med ett antal banker om placering av aktier (placeringsavtalet). I samband med det avyttrade bolaget 18 028 613 aktier. Bolaget skrev under avtalet på kvällen den 7 oktober 2021. Det är dock daterat den 8 oktober 2021 eftersom samtliga parter hade undertecknat avtalet först då. Avräkningsnotor skickades ut av banken den 8 oktober 2021. Vid tidpunkten för avyttringen rådde det osäkerhet avseende frågan när i noteringsprocessen som Mar skulle börja tillämpas. Att rättsläget var osäkert gav även Finansinspektionen uttryck för i ett uttalande på sin webbplats i februari 2021. I samband med att myndigheten meddelade att den skulle inleda en fördjupad analys av handelsplatsernas noteringsprocesser i Sverige uppgavs bl.a. att det saknades en enhetlig tolkning om när Mar blir tillämplig. Analysen var färdigställd först i februari 2022, dvs. efter det att transaktionen hade ägt rum. Eftersom det saknades både rättspraxis från domstolar och uttalanden från Finansinspektionen var det en besvärlig uppgift för bolaget att avgöra när Mar skulle börja gälla. Bolagets uppfattning var dock att Mar, i enlighet med Nasdaqs eget regelverk, blev tillämplig först när Truecallers ansökan om upptagande till handel var att betrakta som komplett. Det var den inte när transaktionen ägde rum eftersom något spridningsintyg ännu inte hade kommit in till Nasdaq vid den tidpunkten. Även om Mar ska anses ha varit tillämplig vore det oskäligt att besluta om en sanktionsavgift eftersom bolaget har efterlevt det som föreskrivs i Nasdaqs regelverk. Finansinspektionen utövar tillsyn över Nasdaq och har därmed haft kännedom om när en ansökan anses inkommen enligt handelsplatsen. Det skulle även strida mot legalitetsprincipen att utfärda en sanktionsavgift.

Beslutet att avyttra aktier enligt placeringsavtalet fattades av hela styrelsen på ett styrelsemöte. Styrelsen bestod vid denna tidpunkt av AA, BB och ytterligare en person. Eftersom AA och BB var medlemmar av Truecallers ledning var de att betrakta som personer i ledande ställning i Truecaller. Den vägledning som vid tidpunkten för avyttringen fanns publicerad på Finansinspektionens webbplats tolkades som att styrelseledamöter utan egen firmateckningsrätt inte utförde ledningsuppgifter i den mening som avses i 3.1.26 d i Mar. Bolagets firma tecknades av styrelsen. Ingen av ledamöterna hade någon särskild befogenhet att genom fullmakt eller annars ensam företräda bolaget eller fatta beslut, varken generellt eller i förhållande till den specifika transaktionen. Mot den bakgrunden bedömdes något närstående förhållande inte föreligga. Att en anmälan till slut gavs in berodde på att Finansinspektionen den 27 oktober 2021 fattade beslut i ärendet avseende Intergiro AB (FI dnr 20-3258). Genom det beslutet stod det klart för bolaget att Finansinspektionen kunde ha uppfattningen att avyttringen var anmälningspliktig. BB skickade i samband med anmälan in ett e-postmeddelande till Finansinspektionen. I det upplystes att någon anmälnings skyldighet inte ansågs föreligga och att anmälan skedde som en försiktighetsåtgärd. Finansinspektionen har sedan transaktionen ägde rum ändrat sin vägledning avseende hur begreppet närstående ska tolkas. Numera

framgår det på myndighetens webbplats att bl.a. styrelseledamöter kan förutsättas utföra ledningsuppgifter. Finansinspektionens ändrade uppfattning i frågan ska inte tillämpas retroaktivt. I vart fall ska den inte tillämpas på tiden före Intergiro-beslutet.

För det fall Finansinspektionen skulle komma fram till att anmälningsplikt har förelegat är överträdelsen att betrakta som ursäktlig. Om inte annat bör det anses finnas förmildrande omständigheter. Marknaden har inte lidit någon skada av den försenade rapporteringen. Att avyttringen skulle ske framgick av det prospekt som Truecaller publicerade inför marknadsnoteringen. Dessutom gavs en anmälan skyndsamt in så fort det hade uppmärksammats att Finansinspektionen kunde vara av åsikten att anmälningsplikt förelåg. Det kan även noteras att bolaget vid en senare avyttring, som skedde i mars 2022, gav in en anmälan till Finansinspektionen inom föreskriven tid.

Bolaget har kommit in med placeringsavtal, avräkningsnota, utdrag från Truecallers noteringsprospekt samt ett e-postmeddelande till Finansinspektionens rapporteringsavdelning.

Finansinspektionens bedömning

Tillämpliga bestämmelser framgår av *bilaga 2*.

Mar var tillämplig vid tidpunkten för transaktionen

Av artikel 2.1 a i Mar framgår att förordningen ska tillämpas på finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in. Enligt artikel 19.4 a i Mar ska artikel 19 i förordningen tillämpas på bl.a. emittenter som har ansökt om upptagande till handel på en reglerad marknad.

Kammarrätten i Stockholm har i flera domar slagit fast att bestämmelserna i Mar ska tillämpas även under den tid som en ansökan om upptagande till handel behandlas av en handelsplats (Kammarrättens domar den 20 november 2020 i mål nr 4468-19 och den 1 juli 2022 i mål nr 4207-21). Av domarna framgår även att skyldigheten i artikel 19 i Mar gäller för transaktioner som skett när den aktuella aktien ännu inte hade tagits upp till handel. Det kan poängteras att ansökningarna inte i något av fallen var att betrakta som kompletta enligt de aktuella handelsplatsernas regelverk vid tidpunkten för de respektive transaktionerna.

Truecaller-aktien togs upp till handel på Nasdaq den 8 oktober 2021. En ansökan om upptagande till handel hade således lämnats in till Nasdaq någon gång dessförinnan. Av utredningen i ärendet framkommer att transaktionen gjordes den 8 oktober 2021. Det står därmed klart att Mar var tillämplig på den aktuella transaktionen.

Ett närståendeförhållande förelåg

AA och BB var vid tidpunkten för transaktionen finanschef (CFO) respektive chefsjurist i Truecaller. De var således att betrakta som personer i ledande ställning. AA och BB var under samma period styrelseledamöter i bolaget. Bolaget har dock ifrågasatt att AA och BB, vid tidpunkten för transaktionen, utförde ledningsuppgifter i bolaget i den mening som avses i artikel 3.1.26 d i Mar.

Av artikel 3.1.26 d i Mar framgår att med begreppet närstående avses bl.a. juridiska personer, stiftelser eller handelsbolag vilkas ledningsuppgifter utförs av en person i ledande ställning.

Eftersom associationsrätten inte är harmoniserad på EU-nivå måste tolkningen av Mar anpassas efter de nationella reglerna som gäller på associationsrättens område. I flera avgöranden, som bl.a. handlar om marknadsmissbruksregelverket, har EU-domstolen konstaterat att ett bolag som har bildats enligt en nationell rättsordning endast existerar i kraft av de olika nationella lagstiftningarna som reglerar bildandet av dem och deras funktion.¹ Vid bedömningen av vad som avses med begreppet "ledningsuppgifter" ska ledning alltså tas av det svenska associationsrättsliga regelverket, dvs. aktiebolagslagen (2005:551), ABL, med tillhörande förarbeten (se t.ex. Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 26 februari 2021 i mål nr 6060-20).

Av 8 kap. 4 § ABL framgår att styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Det framgår vidare att styrelsen fortlöpande ska bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation samt att styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Slutligen framgår att om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas. Det yttersta ansvaret kan således inte delegeras utan ligger alltid kvar hos styrelsen (prop. 2000/01:150 s. 76).

Mot bakgrund av bl.a. den svenska associationsrättens uppbyggnad får styrelsemedlemmar i svenska aktiebolag som utgångspunkt anses utföra ledningsuppgifter, även utan att de har tilldelats ett särskilt mandat (se Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 24 november 2022 i mål nr 32139-21). Det är dock möjligt att ett företags styrning organiseras på ett sätt som hindrar styrelseledamöter från att utföra ledningsuppgifter i den mening som avses i artikel 3.1.26 d i Mar. Av det skälet måste det alltid göras en sammantagen bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet.

¹ Se EU-domstolens avgöranden i bl.a. C-378/10 VALE Építési, EU:C:2012:440, C-210/06 Cartesio, EU:C:2008:723 samt C-81/87 Daily Mail and General Trust, EU:C:1988:456

Bolagets styrelse bestod vid tillfället av AA , BB och ytterligare en person. Någon verkställande direktör fanns inte i bolaget. Annat har inte framkommit än att AA och BB har utfört sedvanliga styrelseuppgifter i bolaget. Utredningen visar inte att AA och BB saknade möjligheter att delta i eller påverka bolagets beslut i exempelvis kapitalplaceringsfrågor. Av utdrag från näringslivsregistret framgår att firman bl.a. tecknades av två ledamöter i förening. Att AA och BB gemensamt kunde teckna bolagets firma talar enligt Finansinspektionens mening för att de hade inflytande över de beslut som bolaget fattade vid tidpunkten för transaktionen. Det kan i detta sammanhang även noteras att placeringsavtalet undertecknades av AA och BB . Finansinspektionen bedömer sammantaget att de båda utförde ledningsuppgifter vid aktuell tidpunkt. Bolaget var därmed att betrakta som närstående till dem vilket medför att det varit anmälningsskyldigt för ovan nämnda transaktion.

Grund för att ingripa och val av ingripande

Den anmälningsskyldiga transaktionen gjordes den 8 oktober 2021 och en anmälan skulle ha kommit in till Finansinspektionen senast den 13 oktober 2021. Bolagets anmälan kom emellertid in till Finansinspektionen först den 4 november 2021. Det föreligger därför grund för Finansinspektionen att ingripa mot bolaget. Med hänsyn till ordalydelsen i Mar kan ett ingripande inte anses stå i strid med legalitetsprincipen.

Finansinspektionen har enligt 5 kap. 17 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (Kmpl) möjlighet att avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, rättelse har skett eller om det annars finns särskilda skäl. Det är den anmälningsskyldiges ansvar att hålla sig informerad om de regler som gäller för rapportering till Finansinspektionens insynsregister och se till att anmälan sker i rätt tid. Att bolaget trodde att transaktionen inte var anmälningsskyldig medför inte att överträdelsen kan anses vara ursäktlig, särskilt inte mot bakgrund av att transaktionen gjordes samma dag som aktien togs upp till handel. Det som bolaget har anfört om att det känt sig misslett av den information som vid tidpunkten fanns publicerad på Finansinspektionens hemsida förändrar inte den bedömningen (Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 24 november 2022 i mål nr 32139-21). Att bolaget skyndsamt gav in en anmälan när det insåg att Finansinspektionen kunde ha uppfattningen att anmälningsskyldighet förelåg innebär inte att överträdelsen är ursäktlig.

Transaktionens storlek och förseningens längd medför inte att överträdelsen kan anses vara ringa. Överträdelsen kan inte heller ses som ringa på grund av vad som framkommit av Truecallers noteringsprospekt. Det har i övrigt inte framkommit några särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Vid såväl valet av ingripande som vid fastställandet av storleken på en sanktionsavgift ska det göras en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Utgångspunkten för denna bedömning ska

vara överträdelsens allvar och varaktighet (se 5 kap. 15 § KompL). Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Utöver det ska även försvårande och förmildrande omständigheter i det enskilda fallet beaktas samt den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som den anmälningsskyldige, eller någon annan, har gjort till följd av regelöverträdelsen (se 5 kap. 16 och 18 §§ KompL).

Med hänsyn till överträdelsens allvar och karaktär ska ett ingripande i det nu aktuella fallet ske genom beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek använder Finansinspektionen en metod som fastställts genom interna riktlinjer. Dessa riktlinjer har till syfte att säkerställa såväl en enhetlig rättstillämpning som att de omständigheter som framgår av KompL beaktas. Metoden består av fem steg. I det första steget beräknas en grundavgift, vilken baseras på transaktionens storlek, upp till ett visst maxbelopp, och förseningens längd. I steg två till fyra beaktar Finansinspektionen andra omständigheter som är relevanta för det specifika ärendet och gör en bedömning av om dessa föranleder att den grundavgift som tagits fram i steg ett ska höjas respektive sänkas. Slutligen, i steg fem, görs en proportionalitetsbedömning.

Av utredningen i detta ärende framgår att ersättningen vid transaktionen uppgick till ca 937 miljoner kronor och att förseningen varade i tre veckor. Baserat på dessa omständigheter uppgår grundavgiften för aktuell överträdelse till 1 250 000 kronor. Finansinspektionen har inom ramen för denna beräkning beaktat att anmälan gjorts på eget initiativ innan Finansinspektionen underrättade bolaget om misstänkt överträdelse.

När det kommer till överträdelsens allvar beaktar Finansinspektionen att den för ärendet aktuella transaktionen avsåg en mycket stor volym av aktier och att värdet var synnerligen högt. För en transaktion i denna storleksordning bedöms grundavgiften om 1 250 000 kronor inte fullt ut återspegla överträdelsens allvar. Detta talar för en höjning av grundavgiften. Som bolaget har påpekat framgick det dock av Truecallers noteringsprospekt att bolaget i samband med börsintroduktionen skulle avyttra en majoritet av sitt innehav. Att marknaden fått denna information medför att överträdelsen kan ses som mindre allvarlig än om marknaden inte fått någon information alls om den kommande försäljningen. De uppgifter som framgår av ett prospekt är nämligen sådan information som marknaden kan förväntas ta del av. Dock kan det konstateras att storleken av försäljningen var beroende av i vilken utsträckning aktier tecknades i erbjudandet inför börsintroduktionen, och att det därmed inte varit möjligt för marknaden att utifrån prospektet utläsa exakt hur många aktier som bolaget skulle avyttra. En rapportering till insynsregistret har således fyllt en viktig funktion även med beaktande av innehållet i prospektet. Sammantaget talar omständigheterna för att allvarlighetsgraden av överträdelsen är sådan att sanktionsavgiften bör bestämmas till ett belopp motsvarande grundavgiften.

Bolaget bär ensamt ansvaret för att anmälan inte har skett på ett korrekt sätt. Det föreligger i övrigt inte några särskilda omständigheter som påverkar graden av ansvar. Varje överträdelse av anmälningsskyldigheten får anses medföra potentiella effekter på det finansiella systemet (se HFD 2019 ref. 72). Det har inte framkommit att den nu aktuella överträdelsen har haft några konkreta effekter på det finansiella systemet eller att det har uppstått några skador för tredje man eller marknaden.

Det har inte heller framkommit några förmildrande eller försvårande omständigheter i ärendet som påverkar sanktionsavgiftens storlek.

Av 2021 års årsredovisning framgår att bolaget per utgången av räkenskapsåret 2021 hade kassa & bank som uppgick till 683 miljoner kronor. Eget kapital uppgick vid samma tidpunkt till 1 019 miljoner kronor.

Vid en samlad bedömning av omständigheterna i ärendet anser Finansinspektionen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 1 250 000 kronor. Denna avgift är proportionerlig och väl avvägd.

Finansinspektionen kommer att fakturera avgiften när beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Marie Eiderbrant
Senior jurist

Eva Clasö
Jurist
08-408 988 32

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.